

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم انسانی

تهران مرکز

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

گروه زبانشناسی و زبانهای خارجی

بررسی اثر محیط دوزبانه ی کردی- فارسی بر سطوح

فرایند درک مطلب خواندن

فاطمه خزلی پور

استاد راهنما: دکتر علی اصغر کاکو جویباری

استاد مشاور: دکتر مریم سادات غیاثیان

تیرماه

۱۳۹۱

تقدیم به:

فرشقی عشق و ایثار مادرم

و

قشنگترین بهانه زندگیم آریا...

تقدیر و تشکر

پس از حمد و ثنای خداوند متعال مراتب تشکر و قدردانی خود را از استاد ارجمندم جناب آقای دکتر جویباری که در تمام مراحل پژوهش از راهنماییهای ارزشمند ایشان بهره مند بودم اعلام می دارم. همچنین قدردان زحمات سرکار خانم دکتر غیاثیان هستم. از برادر عزیزم مهدی خزلی که همواره راهنماییهایش چراغ راه این حقیر بوده سپاسگزارم. از مدیر محترم و معلمان زحمتکش دبستان یاسر شهرستان جوانرود که صمیمانه همکاری داشتند کمال تشکر را دارم. تشکر و سپاس ویژه از خانواده مهربانم که هرچه دارم از حمایتها و دعای ایشان است.

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثر محیط دوزبانه ی کردی- فارسی بر سطوح فرایند درک مطلب خواندن می باشد. بدین منظور ۶۰ دانش آموز یک زبانه پسر پایه چهارم ابتدایی از شهر کرمانشاه و ۶۰ دانش آموز دوزبانه پسر پایه چهارم ابتدایی از شهرستان جوانرود انتخاب شدند. انتخاب دو گروه آزمودنی فوق از طریق روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای از نوع خوشه ای است.

روش تحقیق از نوع کاربردی و روش اجرای آن پس رویدادی (علی-مقایسه ای) است. ابزار پژوهش دفترچه های آزمون استاندارد شد هی مورد استفاده در ارزیابی بین المللی پرلز (۲۰۰۶) می باشد. محاسبات آماری با استفاده از نرم افزار **spss** انجام گردید. جهت محاسبه میانگین، واریانس و انحراف معیار بر اساس تعداد دانش آموزان از روش های آماری توصیفی استفاده شد و به منظور مقایسه، t یکسویه و رد فرضیه های پژوهش از آزمون های آمار استنباطی از نوع آزمون t مستقل استفاده گردید.

تجزیه و تحلیل آماری داده ها نشان داد که دو گروه یک زبانه و دوزبانه در سطح یک، سطح دو، سطح سه و سطح چهار فرایند درک مطلب خواندن اختلاف معناداری ندارند.

کلید واژه ها: جامعه شناسی زبان - دو زبانه - درک مطلب خواندن - زبان فارسی - زبان کردی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول کلیات تحقیق.....
۲	۱-۱ مقدمه.....
۳	۴ ۱ بیان مسأله.....
۴	۳ ۱ ضرورت و اهمیت پژوهش.....
۵	۴ ۱ اهداف پژوهش.....
۵	۵ ۱ سوالات پژوهش.....
۶	۶ ۱ فرضیه های پژوهش.....
۶	۷ ۱ تعریف مفاهیم نظری و عملیاتی.....
۸	۸ ۱ متغیرهای پژوهش.....
۸	۸-۱-۱ متغیر مستقل.....
۸	۸-۱-۲ متغیر وابسته.....
۹	۸-۱-۳ متغیر کنترل.....
۱۰	فصل دوم پیشینه تحقیق و مباحث نظری.....
۱۱	۲ + مقدمه.....
۱۱	۲ ۴ کلیاتی درباره زبان.....
۱۲	۲-۲-۱ ویژگی های زبان.....
۱۴	۲-۲-۲ نقش های زبان.....
۱۷	۲-۲-۳ فراگیری زبان.....
۱۹	۲-۲-۴ مهارت های زبانی.....

- ۲۱ گونه، لهجه، گویش، ۵-۲-۲
- ۲۳ زبان فارسی، ۶-۲-۲
- ۲۳ زبان کردی و گویش های آن، ۷-۲-۲
- ۲۴ دوزبانگی و فرد دوزبان، ۳-۲-۲
- ۲۵ انواع دوزبانگی، ۱-۳-۲
- ۲۵ دوزبانگی بر حسب صورتهای شفاهی و کتبی، ۱-۱-۳-۲
- ۲۵ انواع دوزبانگی بر حسب مهارت، ۲-۱-۳-۲
- ۲۶ انواع دوزبانگی بر حسب کاربرد، ۳-۱-۳-۲
- ۲۶ شیوه های دوزبان شدن، ۲-۳-۲
- ۲۸ عوامل موثر در ماهیت دوزبانگی، ۳-۳-۲
- ۳۱ رشد شناختی و عاطفی افراد دوزبان، ۴-۳-۲
- ۳۳ آموزش و مسأله دوزبانگی، ۵-۳-۲
- ۳۷ عوامل موثر در یادگیری، ۱-۵-۳-۲
- ۴۰ زبان و مدرسه، ۲-۵-۳-۲
- ۴۲ تقویت مهارتهای زبانی، ۳-۵-۳-۲
- ۴۴ هدف آموزش زبان، ۴-۵-۳-۲
- ۴۵ اثرات دوزبانگی، ۶-۳-۲
- ۴۷ فرایند خواندن، ۴-۲
- ۵۰ تعریف خواندن، ۱-۴-۲
- ۵۵ اهمیت خواندن، ۲-۴-۲
- ۵۶ مهارت در خواندن، ۳-۴-۲

- ۵۷.....۴-۴-۲ انواع خواندن.....
- ۶۰.....۵-۴-۲ اجزای فرایند خواندن.....
- ۶۰.....۱-۵-۴-۲ نظام نوشتاری.....
- ۶۲.....۲-۵-۴-۲ حرکات چشم و توقفهای آن.....
- ۶۳.....۳-۵-۴-۲ پردازش اطلاعات خواندن.....
- ۶۳.....۴-۵-۴-۲ رمزگشایی و فهم.....
- ۶۴.....۶-۴-۲ مهارتهای موثر در رشد خواندن.....
- ۶۵.....۷-۴-۲ مراحل یادگیری خواندن.....
- ۶۵.....۱-۷-۴-۲ گذار به خواندن.....
- ۶۶.....۲-۷-۴-۲ آغاز خواندن.....
- ۶۶.....۳-۷-۴-۲ سال های میانه.....
- ۶۸.....۸-۴-۲ آموزش خواندن و رویکردها.....
- ۶۸.....۱-۸-۴-۲ رویکرد کلی.....
- ۶۸.....۲-۸-۴-۲ رویکرد تحلیلی.....
- ۶۹.....۳-۸-۴-۲ رویکرد تلفیقی.....
- ۶۹.....۴-۸-۴-۲ رویکرد تجربه زبانی.....
- ۶۹.....۵-۸-۴-۲ رویکرد زبان شناختی.....
- ۷۰.....۶-۸-۴-۲ رویکرد فعالیت محور.....
- ۷۰.....۹-۴-۲ روش های سوادآموزی در زبان فارسی.....
- ۷۱.....۱-۹-۴-۲ زمینه های روش کلی جدید.....
- ۷۳.....۲-۹-۴-۲ مراحل روش ترکیبی ایران.....

- ۷۳.....تاریخچه آموزش خواندن.....۱۰-۴-۲
- ۷۴.....سطوح مختلف خواندن.....۱۱-۴-۲
- ۷۵.....هدف های آموزش خواندن.....۱۲-۴-۲
- ۷۶.....عوامل موثر در آموزش خواندن.....۱۳-۴-۲
- ۷۷.....عوامل موثر در آمادگی خواندن.....۱۴-۴-۲
- ۷۹.....تشخیص مشکلات خواندن.....۱۵-۴-۲
- ۸۰.....اهداف خواندن.....۱۶-۴-۲
- ۸۱.....رابطه خواندن با درسهای دیگر.....۱۷-۴-۲
- ۸۲.....ارزیابی خواندن.....۱۸-۴-۲
- ۸۲.....ارزیابی رسمی.....۱-۱۸-۴-۲
- ۸۲.....ارزیابی غیر رسمی.....۲-۱۸-۴-۲
- ۸۳.....درک مطلب.....۱۹-۴-۲
- ۸۹.....انواع درک مطلب.....۲۰-۴-۲
- ۹۱.....فرایندهای درک مطلب.....۲۱-۴-۲
- ۹۶.....مدل های درک مطلب.....۲۲-۴-۲
- ۹۸.....ارتباط بین نوشتن و خواندن.....۲۳-۴-۲
- ۹۹.....رابطه درک مطلب و عمق خواندن.....۲۴-۴-۲
- ۱۰۰.....کارابزارهای کمکی برای رسیدن به مفهوم کلی متن.....۲۵-۴-۲
- ۱۰۰.....اهمیت دو ویژگی فهم و سرعت در خواندن.....۲۶-۴-۲
- ۱۰۱.....مشکلات خواندن.....۲۷-۴-۲
- ۱۰۲.....نقش زبان اول در آموزش.....۲۸-۴-۲

- ۱۰۲.....۲۹-۴-۲ مراحل آموزش خواندن یک متن.....
- ۱۰۵.....۳۰-۴-۲ پرلز چیست.....
- ۱۰۶.....۳۱-۴-۲ جامعه و نمونه مورد مطالعه در پرلز ۲۰۰۶.....
- ۱۰۶.....۳۲-۴-۲ ابزار جمع آوری اطلاعات پرلز ۲۰۰۶.....
- ۱۰۸.....۳۳-۴-۲ انواع متون پرلز ۲۰۰۶.....
- ۱۰۹.....۳۴-۴-۲ سواد خواندن و ابعاد آن بر مبنای پرلز.....
- ۱۱۰.....۳۵-۴-۲ خلاصه نتایج پرلز ۲۰۰۱ و ۲۰۰۶ و مقایسه آنها.....
- ۱۱۲.....۳۶-۴-۲ فعالیت های خانه که سواد ادبی را پرورش و ارتقا می دهند.....
- ۱۱۲.....۳۷-۴-۲ نگرش دانش آموزان و عادات مطالعه آنها.....
- ۱۱۳.....۳۸-۴-۲ برنامه درسی مدرسه ای و سازمان دهی برای آموزش خواندن.....
- ۱۱۵.....۳۹-۴-۲ معلمان و آموزش و تدریس خواندن.....
- ۱۱۶.....۴۰-۴-۲ بافت مدارس.....
- ۱۱۸.....۵-۲ شرحی اجمالی از تحقیقات پیشین درباره ی خواندن.....
- ۱۱۹.....۵-۲-۱ بررسی پژوهش ها و مطالعات.....
- ۱۱۹.....۲ + ۵ + پژوهش های داخلی.....
- ۱۲۸.....۲-۱-۵-۲ پژوهش های خارجی.....
- ۱۳۷.....۶-۲ جمع بندی.....
- ۱۴۰.....فصل سوم روش شناسی تحقیق.....
- ۱۴۱.....۱-۳ مقدمه.....
- ۱۴۱.....۲-۳ نوع و روش پژوهش.....

۱۴۱	۳-۳ جامعه آماری.....
۱۴۲	۳-۴ روش نفونه گیری.....
۱۴۲	۳-۵ ابزار پژوهش.....
۱۴۳	۳-۶ شیوه ی اجرای آزمون.....
۱۴۳	۳-۷ شیوه ی نمره گذاری سوالات.....
۱۴۸	۳-۸ روش های آماری تجزیه و تحلیل داه ها.....
۱۴۸	۳-۹ خلاصه و جمع بندی.....
۱۴۹	فصل چهارم یافته های تحقیق.....
۱۵۰	۴-۱ مقدمه.....
۱۵۰	۴-۲ بررسی متغیرهای پژوهش.....
۱۵۲	۴-۳ تجزیه و تحلیل توصیفی داده ها.....
۱۵۸	۴-۴ تجزیه و تحلیل استنباطی.....
۱۶۳	۴-۵ خلاصه و جمع بندی.....
۱۶۴	فصل پنجم: نتیجه گیری و بحث.....
۱۶۵	۴-۱ مقدمه.....
۱۶۵	۵-۲ بررسی نتایج فرضیه ها.....
۱۶۶	۵-۳ نتیجه گیری و بحث.....
۱۶۷	۵-۴ محدودیت های پژوهش.....
۱۶۸	۵-۵ پیشنهادهای کاربردی.....
۱۶۸	۵-۶ پیشنهاداتی جهت پژوهش های آینده.....

پیوست

پیوست ۱: داستان شب باور نکردنی..... ۱۷۰

پیوست ۲: داستان در جستجوی غذا..... ۱۷۸

پیوست ۳: پرسشنامه..... ۱۸۹

فهرست منابع و مواخذ..... ۱۹۰

چکیده انگلیسی..... ۱۹۷

فهرست جدولها

۱۵۰	جدول ۴-۲-۱
۱۵۱	جدول ۴-۲-۲
۱۵۱	جدول ۴-۲-۳
۱۵۱	جدول ۴-۲-۴
۱۵۲	جدول ۴-۲-۵
۱۵۲	جدول ۴-۲-۶
۱۵۳	جدول ۴-۳-۱
۱۵۴	جدول ۴-۳-۲
۱۵۵	جدول ۴-۳-۳
۱۵۶	جدول ۴-۳-۴
۱۵۷	جدول ۴-۳-۵
۱۵۸	جدول ۴-۳-۶
۱۵۹	جدول ۴-۴-۱
۱۶۰	جدول ۴-۴-۲
۱۶۱	جدول ۴-۴-۳
۱۶۲	جدول ۴-۴-۴

فهرست نمودارها

۱۵۳ نمودار ۱-۳-۴

۱۵۴ نمودار ۲-۳-۴

۱۵۵ نمودار ۳-۳-۴

۱۵۶ نمودار ۴-۳-۴

فصل اول

کلیات تحقیق

۱- مقدمه

بشر همواره برای برقراری ارتباط در جوامع خود از وسایل و ابزارهای مختلفی سود می‌جسته که در این میان زبان مهمترین ابزار و وسیله‌ی او به‌شمار می‌آید. زبان ابزاری طبیعی برای منظم کردن اندیشه و نیز ارتباط میان افراد انسان است. انسان به وسیله‌ی زبان اندیشه و شناخت خود را سازمان می‌دهد و نیز از راه آن، اندیشه خود را به دیگران منتقل می‌سازد. زبان یک نهاد اجتماعی است. با اینکه این نهاد در همه‌ی اجتماعات بشری وجود دارد و وظیفه و نقش آن در همه جا یکسان است، شکل آن الزاماً در همه‌ی جوامع یکسان نیست و نحوه‌ی عمل آن در هر اجتماع با اجتماع دیگر آشکارا تفاوت دارد. به طوری که هر شکلی از زبان فقط در میان افراد جماعتی معین می‌تواند وظیفه‌ی برقراری ارتباط و تفاهم را به‌جای آورد (باقری، ۱۳۸۷).

ایران سرزمین نیاکانی گروه‌های فرهنگی-زبانی چندی است که به زبانهای اردو، بلوچی، ترکی، کردی، عربی و... صحبت می‌کنند ولی زبان رسمی در آموزشگاه فارسی، یا زبان گروه اکثریت است، که زمینه ساز دشواری دوگانگی زبان خانه و آموزشگاه برای هزاران کودکی می‌شود که زبان مادری شان فارسی نیست (حمیدی، ۱۳۸۴).

دو‌زبانگی^۱ یکی از مباحثی است که امروزه در جامعه شناسی زبانی کلان^۲ به آن پرداخته می‌شود. از سوی دیگر، وجود دو‌زبانگی در جامعه، برنامه ریزی زبانی می‌طلبد تا در سایه آن از سویی از هرگونه هرج و مرج در نظام ارتباطی پرهیز شود و از سوی دیگر این نظام مندی به بهترین نتایج آموزشی، فرهنگی و علمی در سطح محلی، ملی و حتی فراملی دست یابد. نظامهای آموزشی در کشورهای مختلف ممکن است رویکردهای مختلفی در برابر این پدیده اتخاذ کنند (علایی، ۱۳۸۶).

۱-۲ بیان مسأله

چند زبانگی مشکلاتی را برای افراد دوزبانه بویژه افرادی که اعضای اقلیتهای زبانی هستند به بار می آورد. اعضای گروه اکثریت که زبانشان به عنوان زبان رسمی پذیرفته شده است از طریق تسلط بر زبان مادری خود تمام نیازهای ارتباطی روزمره خود را رفع می کنند. برخلاف آنها، اعضای اقلیت-های زبانی مجبور هستند بر یک زبان دیگر یعنی زبان رسمی جامعه تسلط داشته باشند و به عقیده بتادگیل^۱ (۱۳۷۶ نقل از علایی، ۱۳۸۶) شاید بزرگترین مشکلی که در این زمینه با آن روبرو هستند، تحصیل است. کودکان اقلیتهای زبانی مجبورند خواندن و نوشتن را به یک زبان کاملاً متفاوت از زبان مادری خود یاد بگیرند. برای حل این مشکل ممکن است در بعضی کشورها در سال های اولیه تحصیل، کودکان خواندن و نوشتن را به زبان محلی و مادری خود یاد بگیرند و حتی به وسیله این زبان آموزشهای دیگر را ببینند و در سالهای بعد به تدریج زبان رسمی کشور وارد برنامه درسی شود. این رویکرد در بسیاری از نقاط جهان پذیرفته شده است و هدف این است که کودک، توانایی خواندن و نوشتن را هم به زبان محلی و هم به زبان رسمی کشور به دست آورد. از سوی دیگر، این شیوه با اینکه در حکم شناسایی هویت و شخصیت فرهنگی و اجتماعی کودک نیز هست دسترسی به زبان رسمی را از او دریغ نمی کند. سیاست های آموزشی در همه کشورها و در همه نقاط جهان بدین منوال نیست. ممکن است سیاست آموزشی بعضی کشورها، ترغیب اعضای جامعه به عدم استفاده از زبانهای غیررسمی یا چشم پوشی از زبان های محلی باشد. در این حالت کودک باید در همان آغاز ورود به مدرسه، خواندن و نوشتن را به زبان رسمی شروع کند و در واقع به طور ناگهانی زبان رسمی مدرسه، جانشین زبان مادری کودک می شود. این مسأله می تواند به پیشرفت تحصیلی کودک لطمه جدی بزند که ناگزیر است زبان جدیدی را بیاموزد قبل از اینکه بتواند آنچه را آموزگار می گوید بفهمد تا چه رسد به اینکه بخواند و بنویسد. این روش باعث می شود سخنگویان زبان های غیررسمی هرگز نتوانند مهارتهای خواندن و نوشتن مناسب را به زبان خود کسب کنند و در نتیجه مجبور هستند حتی خودمانی ترین نامه ها را به زبان دوم بنویسند. (همان)

سیاست زبانی نظام آموزشی کشور ما بر پایه زبان فارسی استوار است. یعنی زبان فارسی زبان رسمی بوده و آموزش از طریق آن انجام می‌گیرد. بنابراین کلیه دانش‌آموزان حتی دانش‌آموزانی که زبان مادریشان فارسی نیست از جمله دانش‌آموزان مناطق کرد زبان باید به زبان فارسی آموزش ببینند.

۱-۳ ضرورت و اهمیت پژوهش

در هر نظام آموزشی اساساً سه شق اصلی برای انتخاب واسطه آموزشی (یعنی زبانی که برای آموزش و انتقال مطالب به دانش‌آموزان به کار می‌رود) وجود دارد. این حالتها عبارتند از: زبان مادری دانش‌آموزان، زبان رایج منطقه ای یا ملی، یا زبان همه گیر که زبان مادری هیچ کس نیست؛ مانند زبان انگلیسی در کشورهای آفریقایی (اوهانسیان^۱ و انسره^۲ به نقل از علایی، ۱۳۸۶).

ایران کشوری است با زبان ها و گویش های مختلف که مردم دارای زبان مادری و قومی و محلی بوده و از طرفی زبان فارسی زبان رسمی و زبان محاوره و ارتباط و آموزش و پرورش کشور است. کودکان دوزبانه قبل و بعد از ورود به دبستان به طور طبیعی به زبانی غیر از زبان فارسی ارتباط پیدا کرده و از آن بهره می‌گیرند (پریشان مهجوری، ۱۳۷۸).

آموزش رسمی با خواندن و نوشتن یعنی ابعاد درک و تولید مکتوب زبان آغاز می‌شود. کسب آمادگی های لازم برای خواندن به عوامل متعددی بستگی دارد. آمادگی زبانی، از عوامل مهم در آمادگی خواندن است. امروزه تحركات جغرافیایی، اجتماعی و هجوم رسانه های جمعی موجب کاهش تفاوت های زبانی شده است. ولی هنوز شاهد تفاوت های زبانی هستیم که با بسامدهای متفاوت در مناطق مختلف به چشم می‌خورد.

در کشور ما تعداد زیادی از دانش‌آموزان با تسلط به زبان قومی و مادریشان و با آشنایی اندک به زبان فارسی وارد دبستان می‌شوند. میزان توانش زبانی این کودکان در زبان فارسی با توجه به شرایط جغرافیایی - اجتماعی آنان متفاوت است (یارمحمدی، ۱۳۷۱ به نقل از کمالی، ۱۳۸۴).

1.S.Ohannessian

2.G.Ansre

با این وصف همه ی کودکان در سنین ۶ یا ۷ سالگی وضعیت زبانی یکسانی ندارند و تسلط آنان به زبان فارسی به یک اندازه نیست. اما از گذشته تا کنون نظام آموزشی ما با همه این کودکان برخورد زبانی واحدی داشته است و همه ی آنان را فارسی زبان می داند. فرض باین است که همه ی کودکان ایران در سن مدرسه بر درک و تولید شفاهی زبان فارسی تسلط دارند و آمادگی لازم برای فراگیری خواندن و نوشتن این زبان در دبستان را دارند. با این پیش فرض و روند عملی آن وجود اختلالات آموزشی به واسطه ی وضعیت های زبانی متفاوت اجتناب ناپذیر است، زیرا زبان، به عنوان ابزار و شرط اصلی آموزش در اینجا به سدی بدل شده است که خود مانع ی برای آموزش و انتقال اطلاعات محسوب می شود و عامل مشکلات عاطفی و روانی تعداد زیادی از دانش آموزان غیر فارسی زبان می شود. آن دسته از کودکانی که بدون کهنترین آشنایی قبلی به زبان فارسی، وارد دبستان می شوند و ناچار هستند بدون تسلط بر ابعاد شفاهی زبان فارسی، ابعاد نوشتاری بیع نی خواندن و نوشتن آن را بیاموزند، در دبستان عملکرد مناسبی نخواهند داشت و در سالهای اول ورود به مدرسه با مشکلات زیادی روبرو می شوند. عده ی زیادی از آنان در طی سال های بعد به دلیل نداشتن تسلط کافی به زبان آموزش، دروس دیگر را درک نمی کنند و به لحاظ علمی عقب می مانند. شناخت دوزبانگی و اثرات مثبت و منفی آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می تواند کمک موثری در رفع تنگناهای احتمالی ناشی از این پدیده باشد (کمالی، ۱۳۸۴).

۴-۱ اهداف پژوهش

- بررسی نقش محیط دوزبانه ی کردی-فارسی بر پیشرفت تحصیلی.
- تعیین نقش محیط دوزبانه ی کردی- فارسی بر سواد خواندن دانش آموزان کرد زبان در مقایسه با دانش آموزان فارسی زبان.
- ارائه راهکارهای لازم برای بهبود کیفیت آموزش زبان فارسی برای دانش آموزان دوزبانه ی کردی- فارسی

۵-۱ سوالات پژوهش

- ۱- محیط دوزبانه ی کردی- فارسی بر سطح یک فرایند درک مطلب خواندن (تمرکز و بازیابی اطلاعات صریح از متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی چه میزان تأثیر دارد؟

- ۲ - محیط دوزبانه ی کردی - فارسی بر سطح دو فرایند درک مطلب خواندن (درک استنباطهای مستقیم از متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی چه میزان تأثیر دارد؟
- ۳ - محیط دوزبانه ی کردی - فارسی بر سطح سه فرایند درک مطلب خواندن (تعبیر و تلفیق ایده ها و اطلاعات از متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی چه میزان تأثیر دارد؟
- ۴ - محیط دوزبانه ی کردی - فارسی بر سطح چهار فرایند درک مطلب خواندن (بررسی و ارزیابی ویژگیهای محتوای محتوا، زبان و متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی چه میزان تأثیر دارد؟

۶-۱ فرضیه های پژوهش

- ۱ - محیط دو زبانه ی کردی - فارسی بر سطح یک فرایند درک مطلب خواندن (تمرکز و بازیابی اطلاعات صریح از متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی تأثیر دارد.
- ۲ - محیط دو زبانه ی کردی - فارسی بر سطح دو فرایند درک مطلب خواندن (درک استنباط های مستقیم از متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی تأثیر دارد.
- ۳ - محیط دوزبانه ی کردی - فارسی بر سطح سه فرایند درک مطلب خواندن (تعبیر و تلفیق ایده ها و اطلاعات از متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی تأثیر دارد.
- ۴ - محیط دو زبانه ی کردی - فارسی بر سطح چهار فرایند درک مطلب خواندن (بررسی و ارزیابی ویژگی های محتوا، زبان و متن) دانش آموزان پایه ی چهارم ابتدایی تأثیر دارد.

۷-۱ تعریف مفاهیم نظری و عملیاتی

مفاهیم نظری

دوزبانگی: عمل کاربرد متناوب دوزبان را بوسیله ی یک فرد ، دوزبانگی و فردی که چنین عملی را انجام دهد دو زبانه نامیده می شود.